

Hôtel-Brasserie "du Parc": mijmeringen van een oudgediende (deel 3)

door Gerard DESSEYN

DEEL 3: DE BRASSERIE

+++++

EEN EERSTE LIEFDE VERGEET JE NOOIT ...

Zo klinkt het in een Frans liedje. Ik vroeg aan de heer Blontrock die de zaak had overgenomen, of er voor mij geen plaats als garçon in het café vrij was? Jawel, ik kon voorlopig beginnen met Pasen. Nadien zien we wel, dacht ik. En voelde me alsof ik thuis kwam: ik kende nog vele gezichten en allen waren bereid de mogelijkheid te geven om mij in te werken. Ik trof in Michel Muylle een vriend die barman was toen ik werkte als commis. Wij zijn altijd goeie vrienden gebleven. Het toeval wilde dat een garçon, na het seizoen, zijn werk opzegde en ik in december direkt mijn nieuwe job kon verderzetten.

Het zou meer dan twintig jaar duren! Ik ondervond, dat een garçon *restauranteur* meer respect krijgt van de klant om zijn culinaire kennis. Daarentegen: een garçon *limonadier*, och, denkt men smalend: pinten bestellen is toch niet moeilijk? Doch er komt veel meer bij kijken.

Ik beschouwde mijn werk als een "roeping". Ge zijt beter een goeie schoolmeester dan een slechte onderpastoor ... Ik heb dagen gekend, net als gij, dat mijn werk heerlijk smaakte, als een suikerbroodje in mijn mond.. Andere dagen dat het plakte en rolde in de mond, ja dat je het had uitgespuwd. Wij kenden werkzekerheid, wij verdienden ons brood, wij vormden één band als goeie collega's en, vooral, de zin voor humor waren alles samen de drijfveer om vol te houden in het harde werk dat wij deden.

Over de baas hadden wij niet te klagen. Hij liet ons gerust ... Wat moet je doen, als jij het goed doet? Wel, voortdoen!

Wij werkten in de winter met twee garçons (de derde was dan 'technisch werkloos'). Tijdens het seizoen waren wij met vijf. August Muylle was het jaar vóór ik begon op pensioen gegaan. Maurits Adam werkte nog als 'zomerkelner'. Roland Billiet (broer van oud-voetballer bij A.S.O. en gewezen internationaal) was overgestapt naar de "Ypriana", een etablissement op de Albert I-promenade (Zeedijk).

Jaren hebben wij gewerkt in zwarte smoking met ondervest. Dit gaf een zekere standing aan het huis en het straalde ook op ons af. Het bezorgde het 'gewone volk' een zekere drempelvrees. Dit droeg ertoe bij dat wij geen 'plebs' over de vloer kregen. De zaak steunde, ook nu nog, op een *deftig welstellend klantenbestand*. Veelal gegoede Oostendenaars: ambtenaren, bedienden, rijke burgerij en in de zomer daarbij nog de toeristen.

LIEVER NIETS OVER DE WIEZEFEESTEN ...

... noch over de Engelse **Wiezebeesten** die de Wiezefeesten bezochten. En met hun dronkemansgezang en –gedrag de orde verstoorden.. Major King, Major Sharp, Mister Parmenter en nog meer vaste klanten bleven dan weg. Ieder weekend (september-oktober) was het zover.

In een café leer je MENSEN KENNEN en krijg je ook ONGEWILD RELATIES.

VREEMDE VOGEL

"Hei, menère de garçon" ... Ietwat geprikkeld draaide ik me om, want ik ben niet gewoon zo aangesproken te worden. In een moment van onachtzaamheid had ik deze, op het eerste zicht *rare vogel* niet zien binnenkomen.

"Mag ik een Rodenbachje?", vroeg hij. Dat hij zichtbaar niet thuis hoorde in de 'stijf-deftige' zaak waar ik als kelner werkte, had ik nu eerlijk gezegd wel door. Maar: wàt doe je? Hoé reageer je? Beleefd was hij alleszins. Iets te luidruchtig, misschien? Doven spreken toch ook iets luider dan gewone mensen? Of hij gedronken had, kon ik niet direkt uitmaken. De Politie beschikt daarvoor over de nodige apparatuur.

Ik handelde in geweten ... Na hem het gevraagde bediend te hebben, toverde hij uit een diepe vestzak een sigaar te voorschijn. En had moeite om deze uit de cellofaanverpakking te krijgen ...

"Hei, Menère de garçon, wil je hem eens 'pluimen?'". Ik begreep zijn vraag en, terwijl ik de verpakking losmaakte, viel me niet alleen de lengte en het merk op, maar ook de prijs. "'t Zal witte as zijn", sprak hij. Van sigaren scheen hij iets te kennen. "'k zin naar een begravinge geweest", vertelde hij verder en "'k heb nog nieuwe schoenen moeten kopen ook", vervolgde hij.

Mijn blik gleed naar beneden en onder tafel zag ik inderdaad een schoenmaat 46 (zes en veertig) staan. Het waren geen kalfslederen schoenen, integendeel, ze hadden iets rubberachtig. "En ze kosten achthonderd frank", praate hij door ...

"Hei, Menère de garçon, mag ik nog een Rodenbachje?". Ik voldeed aan het gevraagde, begrip opbrengend voor de gemoedstoestand waarin hij verkeerde. "'k Zin van Koolkerke", ging hij verder, "ken je dat?"

Hij stoorde intussen merkbaar de Frans sprekende dame, gezeten achter een hoge zilveren filter aan de tafel naast de zijne. Een paar anderen amuseerden zich heimelijk. En ik? Ik liet hem begaan ...

De baas stond te gesticuleren om mijn aandacht te trekken. Dat ik hem gerust moest laten, opdat hij zou vertrekken.

"Hei, menère de garçon, nog eentje, alstublieft, en ik zal je betalen als 't je past en als 't gaat". Beleefd was hij zeker.

Zijn haar welke tien centimeter over de kraag van zijn jas hing, maakte van hem geen nette verschijning. Hij had daarbij handen als koolschoppen. Het was hem goed aan te zien dat hij een handarbeider was.

Uit zijn binnenzak nam hij zijn brieven tas, en "gaat het?", vroeg hij. Ik kreeg een brief van ... 5.000 (vijfduizend frank, 124 euro!) ter betaling. Correct werd alles afgerekend. En hij maakte aanstalten om de zaak te verlaten.

"Hei, menère de garçon, als je eens naar Koolkerke komt, spring dan eens binnen in 't café "De Ketel", bij Petra, ze kennen me daar". Ik beloofde zulks te doen en, terwijl ik hem in zijn overjas hielp, vroeg ik ondeugend of hij nu "naar waar anders" ging?

“Van hier recht naar de statie”, verzekerde hij me. Waarop ik hem nog de raad gaf toch goed uit te kijken voor het verkeer! “Te naaste keer dat ik naar Oostende kom, spring ik eens binnen”, was zijn repliek. “Zoals ge wilt, ge zijt altijd welgekomen”. In ’t buitengaan, vertrouwde hij me toe: “maar ’t zal niet voor direct zijn, rond Pasen misschien. Tenware ik eerder en opnieuw in de streke moet zijn ... “voe e begravinge” ...

VOGELS VAN DIVERSE PLUIMAGE

* Meneer Roger de Ramée, toen *grote baas* van het nabij gelegen *Kursaal*, kwam vrij regelmatig in de namiddag en in gezelschap van zijn dame, koffie drinken in het salon. Bij het weggaan was het een hoffelijk gebruik, dat de kelner die de klant bediend had, ook de jassen aanreikte. Zo wilde ik ook handelen, maar “Meneer de Ramée” (+ Lyon, 1974) nam mij de jas uit handen en sprak: “Ma femme, je l’habille et je la déshabille moi-même” (“mijn vrouw kleed en ontkleed ikzelf”) ...

* Een gezelschap van Brusselaars. Eén vroeg er mij: “hoelang werk jij hier al?”. Antwoord: “bijna twaalf jaar, Meneer”. “Ja”, was zijn besluit, “ik heb het begrepen, gij zijt reeds lang binnengespeeld, zeker”. Or, ik deed de “stiel” vijf jaar en had genoeg verdiend. Ik was geprikkeld en vroeg beleefd “of hij niet kwaad zou zijn als ik hem van antwoord diende”. “Mais pas du tout”, verzekerde hij mij. Ik sprak als volgt: “Meneer, er zijn inderdaad veel mogelijkheden. Ofwel trouw je met de dochter, of je “foefelt” met Madame. Of je zit met uw vingers ‘in ’t schof”. Hij begreep me uitstekend, rekende af en vertrok ...

KISS ME

Een Oostends groothandelaar in vis (in- en uitvoer) kwam frequent in de namiddag koffie drinken, in gezelschap van zijn mooie jonge vrouw. Ja, ze was een ware schoonheid. Rank en slank, lief en zacht klonk haar stem. Terecht was hij wat jaloers als je haar een “complementje” durfde te maken. Op een namiddag kwam zij binnen met een jong hondje in armen. Een geschenkje van haar man die haar niets kon weigeren. Wij betoonden meer dan normale belangstelling voor het lieve beestje ... En vroegen hoe het heette? Het luisterde naar de naam “*Kiss me*”.

Wij deden ons werk verder. Maar in de drukte was het kleine mormel van haar schoot gesprongen, al snuffelend en riekend, van tafel naar tafel ... Zij riep het bij naam, maar ’t beestje vertikte het en kwam niet.

Het klonk steeds luider: “Kiss me, kiss me”. Tot mijn collega Michel schalks antwoordde: “un instant, madame, j’arrive!” (een ogenklik, Mevrouw, ik kom).

HOE MIJN FOTO IN AMERIKA VERSCHENEN IS

Het was in juli 1981, herinner ik me, dat ik een uitgeweken, Oostendse familie bediende. “Ouvry” was de naam. Een kloek koppel met hun kleindochter (schoon meisje, beetje aan de mollige kant zoals veel Amerikaanse vrouwen). Nu, deze familie wilde absoluut een foto van ons en samen. Zij drongen aan: “’t is voor een dagblad”. Uiteindelijk zwichtte ik, maar stelde één voorwaarde: dat ze me dan een exemplaar van dat dagblad zouden opsturen!

Ja, begin oktober (drie maanden later) bezorgde de Post mij een grote, bruine omslag (de kleur van een belastingsbrief!), met poszegels op van Amerika. Ondankbare die ik was, die mensen was ik intussen helemaal vergeten. En jawel, ik las goed: de *Gazette van Detroit* alwaar ik binnenin mijn foto in terug vond. Fijn toch, in mijn straat zijn er geen twee die zoiets kunnen voorleggen!

TEXAS

Op een middag kwam een Amerikaan koffie drinken. Zelf heb ik een “oor” voor dialecten en ik kan, zonder boffen, het Engels van een Engelsman onderscheiden van het Engels van een

Amerikaan. Hij verklaarde, dat hij naar de "race horses" (paardenkoers) ging. Nieuwsgierig als ik was, wenste ik te weten of hij kwam van Noord- dan wel van Zuid-Amerika?

Hij lachte fijntjes (zeker een man met humor?). "Look under the table", wees hij mij aan.. En, sapristi, wat zag ik daar, Aan zijn voeten een paar fijne, korte lederen laarsjes van elegant model ... Ik riposteerde, zonder aarzelen: TEXAS! Hij weer aan het lachen, wat aanzwol tot een geschater: "You're right, man!".

Hij bleef acht dagen in Oostende. En vóór hij naar de paardenwedrennen trok, dronk hij dagelijks bij ons zijn koffie. Met steeds een babbeltje. En bij afscheid een "presidential" fooi. Gewis, een *gentleman farmer*!

HOE IK EEN ROLLS-ROYCE MISTE, MAAR EEN ... BOLHOED KREEG

De heer Jan Vanlooce – toen bouwheer, thans kunstexpert – heb ik graag 'besteld'. Toen hij nog bouwpromotor was, kwam het, zo maar en eens, ter sprake dat ik op de wijk waar ik woon, jaarlijks een rondgang maakte als ... Sinterklaas.

Nu, dat jaar waren er wel wat probleempjes met het vervoer van die Heilige Man. Mijn collega Michel M. raadde mij aan om dhr. Van Looce daarover aan te spreken. Deze zakenman reed toen met een prachtige Rolls-Royce, met een lichtgrijs dak ...

"Hewel, 't is goed", was Jans reactie, "als 't maar voor een paar uren is, dat kan".

Verbaasd trok ik me terug. Wie gaat 'daarmee' rijden? Dát durfde ik niet aan ...

"Als ik er een chauffeur moet opzetten, zal het je 1.000 Fr. (€ 25) kosten", verwittigde hij.

Oei, ons toenmalig 'Sinterklaasfonds' was niet zo rijk. En de *Rolls* rolde mijn neus voorbij ...

DE BOLHOED

Op een andere keer, in de vooravond, kwam diezelfde Jan Vanlooce terug van een zakenreis naar Engeland. En vóór het naar huis gaan, wilde hij nog een goeie, sterke koffie gebruiken.

Jan had een prachtige, bleekbruine bolhoed aan. Ik van mijn kant voelde direct aan: dát zal hij hier nooit dragen in Oostende ...

Terecht complimenteerde ik hem met zijn prachtig hoofddekseel. "En, vind je hem goed?", vroeg hij mij. "Als je hem van de hand doet, ben ik liefhebber", was mijn antwoord. Ik verzamelde toen namelijk hoofddekseels.

Een paar dagen later. Jan opnieuw in 't café, ditmaal *zonder* bolhoed. Ik vroeg hem hoe het was met die hoed? "Hij ligt in de kast", aldus Jan. Nog bij latere bezoeken bleef ik navraag doen naar die hoed.

"Ik weet dat jij hem graag wil. Als ik nog eens binnenspring, breng ik hem mee en je krijgt hem van mij cadeau".

Op een avond, mijn dienst zat er bijna op, kwam Jan binnen, jawel *mét* de bolhoed. "k heb ze je beloofd, hier zie, ze is van jou. Op één voorwaarde: dat je haar opzet wanneer je naar huis fietst!" . "Aanvaard!"

Zijn vrienden –café kennissen zagen mij vertrekken en hadden veel leute. Aan het kruispunt Petit Paris gekomen, hoorde ik een "olijkoard" zeggen: "Kiek kiek, nog e zot". Ggrrrr. Wat kon het mij schelen en bommen!

De bolhoed van Jan Vanlooce, ha, die prijkt nog steeds in mijn inkomhall. Aan de binnenkant van dit chique hoofddekseel kan je lezen: "Harrods, Oxfordstreet, England".

TERUG NAAR (HET EX-HOTEL) "BEAU SéJOUR"

De lift, weet je nog, die was aldaar nog steeds. En de truc van het op en neer, weg en weer gaan van die lift, ze werkte nog altijd. Er waren wel nieuwe activiteiten. De *Dienst der Belastingen* was er sedertdien gevestigd.

Op een dag diende ik me te "presenteren". Immers, een overrijverige bediende was tot de vaststelling gekomen dat mijn aangifte-van-inkomsten niet correct was ingevuld ...

- "En wat doe je met de 'surplus' die je van de klanten krijgt? Eén voorbeeld maar: stel, een klant moet je 185 Fr. (€ 4,59). Je geeft hem 15 Fr. (€ 0,37) terug. En hij schuift die jou toe. Dat is toch, naast jouw aangegeven kasregister, een bijkomende inkomst?!".

Ik stond scherp en was niet van plan ook maar één strobreed toe te geven!

- "Dit is géén bedieningsgeld", wedervoer ik, "maar een *appreciatie* van de klant om een correcte, vlugge en goede bediening. En, als gij op café gaat, dan schuif jij ook nu en dan zoiets toe, niet?".

Hij was een 'taaie' en hij stelde me voor om daarin een *forfait* te nemen. Ik bleef weigeren, met volgend argument.

- "Dit is *drinkgeld*. Geld, niet bestemd voor huishouding of inkomsten. Het woord zegt het duidelijk: 'drinkgeld'".

Of hij de discussie beu was, of mijn volharding moe: hij besloot de zaak zo te laten.

Opgelucht verliet ik het gebouw. En bekeek voor het laatst de prachtige lift. Tevreden om het bereikte resultaat en over mijzelf. Ik beschouwde het als een overwinning op een bediende, 'katholieker dan de Paus'!

"BON APRÈS-MIDI, MONSIEUR LE MAIRE ..."

Gedurende de korte middagpauze zaten wij rustig uit te blazen op onze tabouret. Tot er plots een Franse wagen stopte vóór de deur. Drie heren, met oren als beroepsworstelaars, stapten uit. De vierde kende ik, ha ja, vanop de televisie. Een por in de zij van collega Michel, al fluisterend:

- "Kijk, dat is Le Pen" ...

- "Gij, gij denkt altijd iemand te kennen, of een vedette te zien".

- "Wedden dat ..."

Toen zij binnentraden, stapte ik recht op hem af en begroette hem aldus:

- "Bon après-midi, Monsieur le Maire".

Hij keek me niet begrijpend aan:

"Vous me connaissez donc?"

Ik antwoordde hem in het Frans: "Wie kent er niet Monsieur Le Pen, (toen) Burgemeester van Marseille".

- "Bon, waar mag ik me installeren?".

Op zulke momenten en in onverwachte ontmoetingen vond ik mijn plezier.

Ook Paul Van den Boeynants, uit Brussel en een gewezen Eerste Minister, kregen wij eens 'over de vloer' (maar die stak de rest van het wisselgeld ... in z'n zak).

Aan Minister Willy De Clercq (uit Gent, toen Vice-Premier en Minister van Financiën) heb ik een betere herinnering. Toen hij 'de zaak' verliet, zei ik luidop (want aanwezige klanten hadden hem niet herkend): "Dank u, Mijnheer De Clercq". Ik kreeg van hem een *dikke* fooi. Dat hij toen Minister van Financiën was, het doet er niet toe. Dat hij het kon?

Ik heb er velen gekend die het *konden* maar het *niet deden* ...

LUISTERVINKEN ...

Heb ik nooit gedaan. Maar kon ook niet verhinderen dat ik oren aan mijn hoofd had.

Op een keer: twee personen aan een tafeltje die gemoedelijk zaten te praten. Plots werd ik opmerkzaam, toen "die Hollander" de "andere" de vraag stelde: "wat is dan uiteindelijk uw bediening aan het hof?".

Ik begreep direct dat hij geen "hovenier" kon zijn. Deze meneer antwoordde: "ik regel de binnenlandse en buitenlandse verplaatsingen van de Koning; ik sta ook in voor de opportuniteit ervan".

Na meerdere bezoeken heb ik met deze man persoonlijke gesprekken gehad en gevoerd. Hij vroeg me of ik kinderen had, of zij studeerden, en zo meer. Mijn dochter volgde toen aan de Rijksuniversiteit Gent haar derde jaar Rechtswetenschappen. "Mijn zoon volgt ook 'Rechten', maar wel in Engeland. Wanneer uw dochter afgestudeerd is, praten wij wel eens verder", beloofde hij. Helaas, toen mijn dochter slaagde in haar opzet en het gegeerde diploma in ontvangst nam, was de brave man overleden! In het T.V.-journaal heb ik hem nog gezien: op de trap naar het vliegtuig, naast Koning Boudewijn. Wat jammer, hoe spijtig dat een dergelijk eenvoudig, intelligent en goed mens zo vroegtijdig het leven werd ontnomen.

TOCH ENGELSEN

Rond de 'tijd van het aperitief' – altijd een drukke periode, weet je - zat een Engelsman op het druk bezette terras, met vóór zich een 'Stella'-biertje. Druk bezig zijnde, had hij reeds tweemaal mijn aandacht proberen te trekken, maar ik wist niet wàr eerst kijken ...

"Look, waiter, look", herhaalde hij steeds weer.

Tot ik halt hield aan zijn tafel, en ... wat zag ik? Een *vlieg* in zijn bijna leeg glas. Wàt moest ik daarmee aanvangen? Hij vroeg geen nieuw glas. Ik stak mijn wijsvinger en middelvinger in zijn glas, kneep de zwemmende vlieg daartussen en zwiepte deze op het terras.

Lachend stond hij op en wandelde verder.

HALVE 'BEER'

Engelsen zijn in heel wat opzichten anders dan wij. Zij rijden links, wegen met ponden, de lengtemaat is *foot* (mv.: *feet*) en afstanden noemen zij *miles*. Liters, die kennen zij ook niet, dat zijn *galons*. Onze rechtspraak berust op de '*Code Napoléon*'. De hunne op ... Bref, bij hen is het allemaal *averechts* en *anders*.

Neem nu bier drinken. Hun bier drinken zij zonder schuimkraag, zo plat als een 'pannenkoek'; daarbij denken zij dat *zij* het kunnen. Och arme, velen zijn reeds na vier, vijf pinten boven hun theewater ...

Eens bediende ik een Engelsman die een 'Duvel' besteld had, d.i. een bepaald soort Belgisch bier dat geschonken wordt met een romige schuimkraag. Ik bracht het gevraagde en vroeg hem de toen gangbare prijs: 80 Fr (€ 2). Hij lei 40 Fr. op tafel en ... voegde er een "All right" aan toe. Mijn protest kwam 'sebiet': "No Sir, another 40 Fr., please". Ik drong aan en hij, hij deed alsof hij mij niet begreep. Uiteindelijk wist hij zich te redden, met 'Half a beer, half a price'!

WIST JE DAT ...

Oud-Minister (en ex-Oostendenaar) Louis Major begonnen was als loopjongen. Nadien werkte hij als elektricien. Menige keren mocht ik hem bedienen.. Louis M. was een grapjas.

Major bestelde altijd voor zijn vrouw en hemzelf thee in een potje, maar met het zakje er naast. Zijn vriend Theo Dehaene (uit de Kapellestraat) deed hetzelfde. Dit betekende vier theezakjes.

Op zekere namiddag riep hij mij aan zijn tafel en fluisterde in mijn oor: "als jij thee wilt *schoepen* (stelen), dan moet je slimmer te werk gaan". Niet begrijpend en vragend, keek ik hem aan. "Wel ja", zei hij, "kijk naar uw linkervestzak". Ik betastte deze in een reflex en warempel, daaruit bengelde het label van het theemerk aan het fijne koordje. Ik had niets gemerkt van zijn handeling. De sloeber! Major had deze ongemerkt in mijn zak gestopt. Ik, Gerard D., was "in de zak gezet".... Hij en ikzelf, wij hebben er samen hartelijk om gelachen.

WEGLOPEN ZONDER BETALEN

't Gebeurde op de avond dat de Spaanse charmezanger Julio Iglesias, in het Kursaal en voor het eerst, een voorstelling verzorgde. Wij kregen een massa volk over de vloer. Veel jonge vrouwen, giechelend als tienermeisjes ...

Velen wilden nog een hapje van het koud buffet, garnalenkroketten, enz. alvorens het spektakel een aanvang nam. Kortom, wij werden overrompeld. Het werd chaotisch. In deze drukte van komen en gaan, was er een 'tafel' de plaat gepoetst. Weg zonder betalen ...

Ik was razend. Dit betekende voor mij een grote 'zak' (d.w.z. een gat in mijn kas). Een heer, achter in de zaal, vroeg me stilletjes: "en moet gij dat dan betalen?". "Zeker, Meneer! werk dan als de slaven" ... Het bedrag was tamelijk hoog (vier personen, kroketten en drank). "Kalmeer u", suste hij. Hij had "schone klappen", ik was de *pineut*. Werken als de beesten en je verdiende loon op zo'n manier mislopen. Tja, dat was het risico van het vak.

Toen de drukte stilletjes aan wegebde, riep die Meneer mij naar zijn tafel en sprak: "Ik heb gezien hoe je gewerkt hebt; schandelijk dat zoiets moet gebeuren. Hoeveel was dit bedrag?". Ik noemde het cijfer. "Wel kijk", besloot hij, "ontspan je en vergeet het voorval; ik zorg dat je geen loonverlies zult lijden".

Even later wilde hij zijn consumptie betalen, terwijl hij zei: "reken het bedrag van die ramptafel daarbij". Ik stond als aan de grond genageld. Dit was de enige keer dat mij zoiets overkwam in mijn loopbaan. Ik heb vrijgeveige klanten gekend, ook "krebbebieters". Die persoon echter, ik kende hem niet eens, noch wist wat hij 'deed'.

Nu en dan kwam hij nog eens binnen. Ik durfde geen vragen stellen. Hij knikte eens naar mij, en daar bleef het bij.

Ja, ik heb ondervonden, dat er mensen bestaan met een gevoel voor eerlijkheid en voor rechtvaardigheid.

LA PRINCESSE DE CROY

Deze dame logeerde, tijdens de zomermaand augustus, drie weken bij ons in het hotel. Zij was een afstammeling van Prins de Croy, van hoge adel, die zelf ooit meegedongen heeft naar het Belgisch Koningschap (1830). Waarom zij Oostende als seizoenstad verkoos, dat weet ik niet. Wel, dat zij een appartement in Parijs betrok en dat haar personeel aldaar in de maand augustus met verlof was. In gezelschap van haar gouvernante kwam zij dan naar de Belgische Kust. Zij betrokken bij ons twee van de mooiste kamers met balkon, zicht Marie-Joséplein en Koningsstraat

In de namiddag kwam de edelvrouw in het salon thee drinken met een "toast confiture" ('légèrément toasté = niet te hard gebakken). Meestal was ik de "serviteur". Ik deed zulks graag en zoals de etiquette het voorschrijft, trok ik me steeds achterwaarts stappend terug. Aan mensen 'met blauw bloed' in de aderen, toont ge uw 'achterkant' toch niet? Zij was toen van hoge leeftijd, zwaarlijvig en nors van uitzicht. "Merci, c'est bien" was genoeg ...

EEN SPIEGEL VLEIT NOCH LIEGT

Wie in een dienstverlenende sector werkt, komt – ongewild, vroeg of laat – in aanvaring met een klant. Meer dan twintig jaar werkte ik als kelner in een stijlvolle Brasserie; het was er steeds druk.

Mevrouw Elly was een mooie, vriendelijke, wat oudere Hollandse dame. Dagelijks, omstreeks hetzelfde uur, koos en nam ze dezelfde tafel in. Op een morgen was er een studiedag voor verpleegkundigen in het nabije Kursaal. Mevrouw Elly bestelde als naar gewoonte een koffie samen met een kannetje water. Nauwelijks had ik haar koffie op tafel gezet of er stroomde een massa verpleegsters de zaak binnen. Zij allen wensten dadelijk bediend te worden ... Ik kreeg ineens werk, van het goede teveel! Mevrouw Elly maakte intussen mij erop attent, dat ik haar 'warm water' vergeten was te serveren. Ikzelf probeerde mij doorheen de toevloed van klanten te worstelen, wat niet helemaal lukte.

Een tweede keer vergat ik het gevraagde. Zij kreeg het op haar zenuwen; ikzelf had het al een tijdje ... "En mijn kannetje warm water," klonk het plots luid te midden van die drukte. "Ja, mevrouw", beantwoordde ik haar verzoek en maakte daarbij een strijkbeweging met mijn linkerhand over mijn rechterarm ... Zij wist kennelijk heel goed wat dit gebaar betekende. "Wat!", krijste zij ineens, "jij zegt dat ik een *zaag* ben?!"

Ik voelde me 'gepakt' "Mevrouw", was mijn repliek, "dát moogt gij niet zeggen. Ik heb mijn mond niet open gedaan". Wat waar was. "Ik heb het gezien in de spiegel", riposteerde zij.

Meteen gingen voor mij 'alle deuren dicht'. Ik was me bewust van mijn blunder ...

Ik bracht haar direct het gevraagde en bood mijn excuses aan. Maar zij sprak geen woord. Later, bij het afruimen, vond ik het gepaste geld, en een fooi was er niet bij. Zij was kwaad weggegaan ...'s Anderendaags géén Mevrouw Elly te bespeuren.

De volgende dag, op het gewone uur, deed zij de deur open en nam plaats aan haar tafel. Zij noemde mij bij mijn voornaam, wat voor mij een opluchting was. Zelf was ik zo diplomatisch om geen vragen te stellen. Ik had vroeger al geleerd om nooit in discussie te treden met een klant.

De afrekening gebeurde in goede sfeer en een fooi kwam erbij.

Ik voelde dat mijn blunder vergeven was.

En onthield de les: '*Een spiegel vleit noch liegt*' ...

ENKELE NUTTIGE WENKEN

Zelf heb ik de tijd meegemaakt, dat bedieningsgeld **niet** in de consumptieprijs verrekend was (de B.T.W. was nog niet 'uitgevonden'). Toén heb ik ondervonden dat er meer mensen zijn die niet kunnen rekenen dan wel. "Maar jongen toch", zegden ze, "reken dat erbij" ...

- neem niet te veel **fooi** op jouw vork, dat was onze stelregel! Indachtig een Chinees gezegde: 'wie een kip doodt die eieren legt, is de kip kwijt, doch krijgt ook geen eieren meer';
- let op jouw **kledij**. Ga niet als garçon werken met sportschoenen aan;
- Verzorg jouw **uiterlijk voorkomen**, maar gebruik geen sterk storende parfums;
- blijf **correct** en **eerlijk**;
- **buig niet** als een knipmes;
- als je aan de **tafel** van de klant komt: leg nooit beide handen of zelfs maar één ervan op zijn tafel; ga er zeker niet op steunen!
- bewaar steeds een **afstand** tussen u en hem: hij blijft een klant, beschouw hem niet als vriend;
- zet je **dienblad** niet op zijn tafel, maar houd deze in de hand;
- neem nooit het **glas** vast langs de bovenrand, maar in het midden van dit glas;
- zorg dat je **vingertoppen** of **duim** nooit in aanraking komen met zijn drankje;
- **serveren**, een kunst en een kunde: zet het glas zó neer, naar hem toe, dat hij het biermerk of label, op het glas gedrukt, kan lezen;
- laat hem **klagen** over zijn ziek-zijn. Als jij klaagt dat je jezelf niet 'lekker' voelt, dan loop je de kans dat je als antwoord krijgt: "blijf dan thuis ..."

Een jongere collega sprak me eens aan over: "Ik merk, dat ge meer drinkgeld krijgt dan ik. Hoe doe je dat?"

Mijn antwoord: *geef voldoende kleingeld terug, zo gééf je hem de pap in de mond.*

BELANGRIJK: je geld.

Wees steeds *attent* als de klant je betaalt. Hou best het biljet tussen vinger en duim, of tegen uw portefeuille. Slechts als *alles* geregeld is, steek je het biljet in je brieventas. Dit is van groot belang. Immers, zó ben je de klant vóór als hij beweert: "garçon, je geeft me wisselgeld op 500 Fr. en ik heb je 1.000 Fr. (€ 25) gegeven". Dan krijg je gegarandeerd boel!!

GELD ZIEN LIGGEN

'Geld zien liggen' betekent oprapen. Dat leek niet zo simpel. Als jij nog jouw eerste broek draagt, dan raap jij het op. En aan de mensen, naast je aan tafel waar jij het vind, vraag jij: "is dit van u, Mijnheer?". Deze antwoordt, direct: "o ja, dank u". Maar ... spreekt hij waarheid, of niet?

Ik handelde als volgt: als je geld hoort *rollen* op die keramieken **vloer**, kijk je wààr het rolt en raap je het (pas) op als de klant weg is. Vloerbekleding van tapijt zorgt niet alleen voor verhitte voeten, maar je hoort de *centen* niet meer rollen ...

Daarom kijken veel kelners met stijve nek strak naar beneden. Zijn het biljetten? Dan lieten wij onze servet vallen – juist gemikt, dààr waar het briefje ligt - frutselden aan onze schoenveter, raapten onze servet op en, natuurlijk, óók het biljet.

Geld vinden in een **brieventas**, dàt is wat anders. Het is mij voorgevallen: 's morgens, toen ik de tafels en stoelen van het terras 'uitzette', zag ik in een hoek iets liggen, - als een zwart zakje, met

afval misschien?, achteloos weggegooid. Ik raapte het op en het bleek een briefentas, met een som geld erin, te zijn. Ik keek nader wat deze inhield: ja, d'r stak een redelijke som geld in en bovendien, daarbij keek een klant van het huis mij lachend aan. Hoe? u raadt het: op de pasfoto van zijn identiteitskaart. Ik telde het geld en borg alles veilig weg in mijn schuif (lade).

Geen tien minuten later zag ik onze onfortuinlijke klant, zoekend en slenterend, onze terras 'afdweilen'. Opgewekt begroette ik hem, maar ik merkte direct dat er iets 'scheef' zat.

"Zwijg", begon hij zijn verslag, "gisteren heb ik een 'goed' paard gespeeld op de koers, een glaasje gedronken en, 'godv ...', mijn portefeuille verloren ... "Mijn vrouw, die weet er nog niets van", besloot hij op klagerige toon, wat voor hem de zaak nog pijnlijker maakte.

Zóiets "in je zak moffelen en houden", dat beschouw ik als diefstal.

"Een momentje", suste ik hem, "ik ben seffens terug". Ik nam zijn bezit uit mijn schuif en overhandigde hem zijn eigendom.

Zijn gemoedsstemming veranderde, vlugger dan de barometer. Zijn gezicht krulde in een lach en hij klopte mij op de schouder van 'contentement'. Ik kreeg een "dikke" beloning.

Maar zijn blijdschap gaf mij meer plezier.

Hij is een *trouwe klant gebleven ...*

OOSTENDE NUMISMATISCH

door **Roland VERSLUYS**

Meer en meer komen "Oostendse" penningen-medailles-jetons in speciale verkooplijsten in de numismatica en worden te koop aangeboden. Volgende informatie kan nuttig zijn:

In deze bijdrage: **MEDAILLES**. :beschrijving en vraagprijs.

-**Buste van Leopold I 1839** –medaille voor moed en toewijding 10 januari 1839 –met draagoog-verguld zilver Ø55mm ontwerper: Braemt JP Prachtig - vraagprijs € 380

-**Buste van naakte vrouw met palmtak**,bazuin en vaandel XXXVIII e Festival - met draagoog Ae ontwerper: Calle Prachtig - vraagprijs € 35

-**Staande vrouw met penselen**/School voor schilderskunst Brussel Directeur A.Vanderbelen toegekend aan L.Verbeke Oostende Ø75mm AeG–ontwerp:Tombay A –
Zeer fraai - vraagprijs € 190.

-**Buste van Leopold II** –onthulling van standbeeld Leopold II –Oostende 19-7-1931 –met draagoog—Ø50mm- Ae /AeU/AeG – ontwerp: Devreese Godefroid
Prachtig - vraagprijs :€45/€65/€75

-**Inname van Oudenaarde** Oostende & Nieuwpoort door Lodewijk XV -1745 Ae
ontwerp F.M. (?) Prachtig - vraagprijs:€230